

บทที่

1

คุณมีศักยภาพ
ในการเป็น
“ประธานบริษัท”
แค่ไหน

1

เหตุใดจึงแนะนำให้คุณ เป็น “ประธานบริษัท”

การเป็นประธานบริษัทมี “ข้อดี” มากกว่าความเสี่ยง

ประธานบริษัทคือตำแหน่งสูงสุดในบริษัท โชคชะตาของบริษัทขึ้นอยู่กับผู้ดำรงตำแหน่งประธานบริษัท

ทุกคนล้วนทราบถึงความรับผิดชอบของประธานบริษัทนั้น ใหญ่หลวง หากถามว่างานของประธานบริษัทเป็น "งานสบายๆ หรืองานที่ยากลำบาก" ผมจะตอบว่า "เป็นงานที่ยากลำบาก" โดยไม่ลังเล แต่กระนั้นผมก็อยากแนะนำงานนี้ให้คุณ

คนที่ไม่อยากเป็น "ประธานบริษัท" ส่วนใหญ่เป็นเพราะมองเห็นเฉพาะความเสี่ยง เช่น "หากมีเรื่องอะไรเกิดขึ้นก็ต้องเป็นผู้รับผิดชอบ" หรือ "หากบริหารแล้วผลประกอบการถดถอย คงต้องแบกรับหนี้สินจำนวนมาก"

ในความเป็นจริง คนที่ขึ้นมาดำรงตำแหน่งประธานบริษัทแล้ว
มักไม่ยากกลับไปเป็นพนักงานบริษัทอีก

เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

นั่นเป็นเพราะตำแหน่ง "ประธานบริษัท" มี "ข้อดี" ที่คุณไม่รู้
มากกว่าความเสี่ยงนั่นเอง

ข้อดีของประธานบริษัทมีอยู่ 3 ประการ

สมัยก่อนมีข้อเสียของการทำงานเป็นแรงงานอยู่ 3 อย่าง
คือ "ลำบาก" "สกปรก" และ "อันตราย" จากนั้นไปผมจะแนะนำ "ข้อดี
3 ประการ" ของการเป็นประธานบริษัทที่ตรงข้ามกับ 3 อย่างข้างต้น
โดยสิ้นเชิง

“ข้อดี 3 ประการ”

ขอการเป็นประธานบริษัท

ข้อที่ ① รายได้สูง

ข้อดีข้อที่ 1 คือ "รายได้สูง" ผมกล่าวไปแล้วใน "บทนำ" ว่า
ประธานบริษัทไม่ได้มีรายได้สูงทุกคน แต่เป็นตำแหน่งที่ได้รับ
เงินเดือน (ค่าตอบแทน) สูงที่สุดในบริษัท

หากทำผลงานได้ดีก็จะมีรายได้เพิ่มขึ้น ยิ่งเป็นบริษัท
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แล้วประธานบริษัทถือหุ้นบริษัทของ

ตนเองด้วย เมื่อผลประกอบการดี ราคาหุ้นสูงขึ้น รายได้ก็ยิ่งเพิ่มสูง
งานของประธานบริษัทคืองานที่ยิ่งพยายามมาก ความ
พยายามนั้นจะตอบแทนเป็น "รายได้มหาศาล"

ดังที่กล่าวไว้ใน "บทนำ" ประธานบริษัทที่ต้องรับผิดชอบ
หนี้สินจำนวนมากก็มี แต่ขณะเดียวกันก็มีหนทางที่ไม่ต้องแบกรับ
หนี้สินแม้ผลประกอบการไม่ดีด้วย

หนทางนั้นคือ ไม่กู้ยืมเงินตั้งแต่แรก

ช่วงที่ตั้งบริษัทใหม่ๆ ผมบริหารกิจการโดยไม่กู้ยืมเงินอยู่
ระยะหนึ่ง แต่ในปัจจุบันต้องรักษา "ความสัมพันธ์" กับธนาคารจึง
กู้ยืมเงินไว้บ้างแค่เล็กน้อย โดยยังคงมีเงินเก็บมากกว่าจำนวนเงิน
ที่กู้ยืม

หากดำเนินกิจการไปที่ละเล็กทีละน้อย มักไม่มีความเสี่ยง
ต้องแบกรับหนี้สิน

แน่นอน ผมเองก็ไม่ว่าแนวทางบริหารของตนถูกต้องหรือไม่
แต่ถ้าคุณมีความคิดว่า "ประธานบริษัท = คนแบกรับหนี้สิน" ผม
ขอบอกว่าไม่จำเป็นต้องเป็นเช่นนั้นเสมอไป

พนักงานบริษัทที่รู้สึกว่ทั้งที่ตั้งใจทำงานทุกวันแต่กลับ
ไม่ได้ผลประโยชน์ที่ดี หรือรู้สึกว่าค่าตอบแทนที่ได้รับไม่เหมาะสม
กับความทุ่มเท ขอให้ลองทำ "ข้อสอบสำหรับประธานบริษัท"
ในบทที่ 2 (หน้า 56) ดูครับ

“ข้อดี 3 ประการ”

ขอการเป็นประธานบริษัท

ข้อที่ ② สบาย

ข้อดีข้อที่ 2 คือ "สบาย" ประธานบริษัททำเฉพาะงานที่ตนอยากทำได้อย่างอิสระ

เมื่อเขียนแบบนี้ผู้อ่านคงรู้สึกว่ประธานบริษัทเป็นคนทำตามใจตัวเอง แต่จริงๆ ไม่ใช่อย่างนั้นครับ การทำเฉพาะงานที่ตนอยากทำนั่นเองที่เป็นงานของประธานบริษัท

ประธานบริษัทต้องตัดสินใจว่าบริษัทควรมุ่งหน้าไปในทิศทางใดและควรก้าวไปข้างหน้าอย่างไร

ตามร้านหนังสือมีหนังสือสำหรับประธานบริษัทวางจำหน่ายอยู่มากมาย หลายเล่มเขียนรวกับประธานบริษัทเป็นทาสและมีข้อความกดดัน เช่น "งานบริหารเป็นงานที่ยากลำบาก" "เป็นงานที่ทรมาณที่สุด"

ผมไม่ปฏิเสธความคิดเห็นข้างต้น แต่ขณะเดียวกันประธานบริษัทที่สร้างสไตล์การทำงานของตนเองได้ก็มีอยู่จริง กล่าวคือเราไม่ต้องมุ่งไปเป็น "ทาส" ด้วยความสมัครใจ

ผมคิดว่าประธานบริษัทควรทำงานอย่างสนุกสนานมากกว่านี้ เพราะภาพลักษณ์การทำงานอย่างทรมาณเยี่ยง "ทาส" นี่เองที่เป็นต้นเหตุของปัญหา "ขาดแคลนผู้สืบทอด"

ประธานบริษัทจำนวนมากกำลังทำสิ่งที่ตนอยากทำและได้พบเจอคนที่ตนอยากเจอ พุดในทางกลับกันก็คือ ไม่ต้องทำสิ่งที่ตนไม่ชอบและไม่ต้องพบกับคนที่ไม่อยากพบ ไม่ต้องดูอารมณ์ของเจ้านายไปด้วยทำงานไปด้วย และกำหนดเวลาทำงานของตนเองได้

แต่เป็นเพราะควบคุมทุกอย่างได้เองแบบนี้ หลายคนจึงเปลือเลือก "ทางที่สบาย" โดยไม่รู้ตัว มีประธานบริษัทจำนวนไม่น้อยเช่นกันที่ขาดวินัย "ผู้บริหารที่มีวินัยต่อตนเองคือผู้ที่อยู่รอด" ก็เป็นความจริงอีกประการหนึ่ง

แม้สมดุลระหว่างความรู้สึก "สนุก" กับ "สบาย" จะเป็นปัจจัยสำคัญ แต่เมื่อมองในมุมที่เรากำหนดทุกอย่างได้เอง คงไม่มีงานใดสบายกว่างานของประธานบริษัทอีกแล้ว

“ข้อดี 3 ประการ”

ขอการเป็นประธานบริษัท

ข้อดี ③ เท่

ข้อดีข้อที่ 3 คือ "เท่" นี่ไม่ใช่เรื่องล้อเล่นนะครับ ข้อดีข้อนี้จริงจังอย่างมาก

อาชีพต่างๆ ที่เด็ก ๆ "ไฝฝืน" อยากเป็น เช่น นักกีฬา ตำรวจ แพทย์ หรือวิศวกร ล้วนมีสาเหตุมาจากเป็นแล้ว "เท่" เราจึงดูถูก "ความเท่" ไม่ได้เด็ดขาด

ขอให้ลองจินตนาการถึงนามบัตรของคุณที่ระบุตำแหน่ง "ประธานกรรมการบริหาร" ดู รู้สึกไหมว่าทั้งที่เป็นกระดาษดีไซน์เหมือนนามบัตรปัจจุบันแต่กลับมีน้ำหนักมากขึ้นทันที แม้ตำแหน่ง "กรรมการผู้จัดการ" หรือ "ผู้จัดการทั่วไป" ก็มีน้ำหนัก แต่คงเทียบไม่ได้กับตำแหน่งประธานบริษัท เหตุที่นามบัตร "ประธานกรรมการบริหาร" มีน้ำหนักมากกว่าก็เพราะ "สุดท้ายแล้วทุกอย่างล้วนขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของคนคนนี้"

ตอนที่ผมเพิ่งก่อตั้งบริษัทได้ไม่นาน ผมเคยไปนำเสนอโปรเจกต์ให้บริษัทหนึ่ง

ในที่ประชุมมีคนจากบริษัทดังกล่าวเข้าร่วม 8 คน ขณะที่ผมกำลังทักทายผู้เข้าร่วมการประชุมทีละคน ผู้รับผิดชอบก็พูดแทรกด้วยถ้อยคำเป็นกันเองอย่างที่ไม่ควรใช้ในการเจรจาธุรกิจว่า "เอละจะนำเสนอก็รีบเสนอ ผมอ่านหนังสือที่ประธานบริษัทของคุณเขียน เห็นว่าน่าสนใจดี แต่ยังไม่ค่อยเข้าใจเท่าไร" แล้วก็เร่งให้ผมเสนอโปรเจกต์ไว ๆ

ตอนนั้นผมจึงรู้ว่า "คนคนนี้ไม่ได้มองผมเป็นประธานบริษัท"

เนื่องจากผมไม่อยากปิดบังอีกฝ่ายจึงกล่าวไปว่าตนเองเป็นประธานบริษัท ทันใดนั้นสีหน้าของทั้ง 8 คนก็เปลี่ยนกะทันหัน ผู้รับผิดชอบที่พูดจาห้าว ๆ เมื่อสักครู่นี้ก็นำขามาลีฟให้ผมอย่าง ลูกลี้ลูกลอน

เหตุการณ์นี้ทำให้ผมตกใจมากกว่า แค่มีตำแหน่ง "ประธานกรรมการบริหาร" ก็ทำให้อีกฝ่ายปฏิบัติกับเราต่างไปขนาดนี้เชียว
ว่ากันว่าตำแหน่งจะเลี้ยงดูคน ตำแหน่งประธานบริษัทนั้นมีแนวโน้มเป็นอย่างค่ากล่าวสูงมาก

เมื่อมีตำแหน่งประธานบริษัทแปะอยู่ เสื้อผ้าที่ใส่ อาหารที่กินก็ดีขึ้นตามไปด้วย โอกาสที่ได้รับคำเชิญจากคนนอกบริษัทก็ต่างจากตอนเป็นผู้บริหาร คนที่ได้พบเจอก็ต่างออกไป ทำให้สถานภาพของประธานบริษัทสูงขึ้นเองโดยธรรมชาติ

สำหรับคนที่อยากพัฒนาตนเอง อยากลองปรับสถานภาพให้สูงขึ้น หรือสนใจสภาพสังคมในระดับที่สูงขึ้นไป ผมแนะนำให้ลองเป็นประธานบริษัทดูครับ

แม้วานขอ “ประธานบริษัท” ไม่ใช่ “วานวายๆ” แต่ก็เป็นวานที่สนุกที่สุด

เป็นอย่างไรบ้างครับ

ตัวผมเองไม่ได้มีเป้าหมาย "จะเป็นประธานบริษัท" ตั้งแต่ต้น แต่ตอนที่ยังเป็นพนักงานบริษัท ผมอยาก "หลุดพ้นจากสภาพในปัจจุบัน" อย่างแรงกล้า และผลของความพยายามก็คือตำแหน่ง "ประธานบริษัท" นั่นเอง

แม้เป็นเหตุผลที่ไม่กระตือรือร้นนัก แต่ผมรู้สึกว่าคุณน่าจะตัดสินใจถูกแล้วที่เลือก "จะเป็นประธานบริษัท"

งานของประธานบริษัทฝากฝังให้คนอื่นทำแทนไม่ได้ ธุรกิจจะดำเนินไปด้วยดีหรือติดขัดล้วนอยู่ที่ความสามารถของตนเอง งานของประธานบริษัทจึงไม่ใช่งานง่าย ๆ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการทำสงคราม

ถึงอย่างนั้น ผมก็อยากแนะนำให้ทุกคนลองเป็นประธานบริษัท

ขอให้ผู้อ่านสัมผัสประสบการณ์การเป็นประธานบริษัทในบทที่ 2 ควบคู่กัน ผมเชื่อว่า คุณจะรับรู้ข้อดีของงานประธานบริษัทได้อย่างที่ไม่เคยรู้มาก่อนแน่นอน

“ข้อเสีย” ของการเป็นประธานบริษัท

ก่อนหน้านี้ผมพูดถึงข้อดีของการเป็นประธานบริษัทไปแล้ว หากไม่พูดถึงข้อเสียเลยก็เกรงจะนำเสนอไม่รอบด้าน

เมื่อเป็นประธานบริษัทแล้วมักมีเรื่องให้ระมัดระวังเพิ่มขึ้นจำนวนมาก

หลังจากเป็นประธานบริษัท จะมีคนแปลกหน้าเข้ามาหามากมาย

จริงอยู่ที่โอกาสได้พบเจอกับคนใหม่ๆ มากหน้าหลายตา คือเสน่ห์อย่างหนึ่งของการเป็นประธานบริษัท แต่ในทางกลับกัน ท่ามกลางคนเหล่านั้นก็มีบุคคลอันตรายแฝงอยู่ด้วยไม่น้อย

ตัวอย่างหนึ่งคือกลุ่มเซลล์ที่นำเสนอสินค้าให้แก่ประธานบริษัทโดยตรง "ตกประธานบริษัทให้ได้" เป็นข้อความที่เห็นได้ทั่วไปในหนังสือสำหรับฝ่ายขาย เมื่อเราเป็นประธานบริษัท เราจะตกเป็นเป้าหมายเสียเอง แม้ฝากให้แผนกที่เป็นผู้รับผิดชอบคอยตอบปฏิเสธ แต่อีกฝ่ายเป็นนักขายมืออาชีพ จึงมักสรรหาวิธีต่างๆ มาใช้ เช่น แฝงตัวเป็นคนรู้จักเพื่อติดต่อประธานบริษัทโดยตรง

ธุรกิจโฆษณาที่แฝงมาในรูปแบบการสัมภาษณ์ก็มีไม่น้อย

เมื่อมีคนติดต่อเข้ามาว่า "ผมชื่อ △△ จากหนังสือพิมพ์ ธุรกิจ ○○ รบกวนขอสัมภาษณ์ท่านประธาน XX ในหัวข้อ 'ประธานบริษัทที่น่าจับตามอง' ครับ"

ฟังดูแล้วเหมือนเป็นเรื่องน่ายินดี

แต่ความจริงส่วนใหญ่มักไม่ได้ขอ "สัมภาษณ์" เท่านั้น แต่ยัง มีเงื่อนไขอื่นๆ ด้วย เช่น หากจะตีพิมพ์ต้องลงโฆษณาหรือต้องเสียค่าตีพิมพ์ราคาแพง คนที่ติดต่อเข้ามาก็ไม่ได้สัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลไปเขียนบทความ แต่เพื่อเก็บข้อมูลสำหรับ "การขาย"

นอกจากนี้ ยังมีคนไม่น่าไว้วางใจมาชวนให้ร่วมลงทุนหรือเสนอให้ใช้บริการเลขาส่วนตัวอีกจำนวนมาก

ประธานบริษัทหลายคนจึงระมัดระวังตัวสูงและทำให้คนขอเข้าพบยากเพื่อป้องกันตัว

ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อเป็นประธานบริษัทแล้วต้องระวังคำพูดให้มากขึ้นด้วย

แม้ไม่มีเจตนาร้ายขณะพูด แต่พลังทำลายล้างจากคำพูดของคนที่เป็นประธานบริษัทแตกต่างจากคำพูดของคนในตำแหน่งอื่นๆ ทั้งที่ "ประธานบริษัท" กับ "หัวหน้าแผนก" อาจใช้คำพูดเดียวกัน แต่น้ำหนักของคำพูดกลับต่างกันโดยสิ้นเชิง

โดยเฉพาะคำพูดที่ใช้สื่อสารกับคนนอกยิ่งต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ เพราะคำพูดประธานบริษัทอาจกลายเป็นการตัดสินใจของบริษัทได้

เช่น เมื่อเปรยว่า "อันนี้เข้าท่าดีนะ" ก็อาจกลายเป็นตกลงทำการค้าไปโดยปริยาย ทำให้ต้องสงวนคำพูดไว้และตอบแค่ "ส่วนรายละเอียดขอให้คุยกับผู้รับผิดชอบอีกทีนะคะ/คะ"

กระทั่งการประชุมภายในบริษัทก็ต้องพูดให้น้อยลงเช่นกัน เพราะหากประธานบริษัทเป็นคนพูด เรื่องนั้นอาจกลายเป็น "เรื่องที่ตัดสินใจแล้ว" ไปทันที ผมเองเคยเลี่ยงการประชุมเพราะไม่อยากแบกรับความเครียดจากการพูดสิ่งที่ตนคิดออกไปไม่ได้อยู่บ่อยๆ

เป็นความจริงที่หลังจากเป็นประธานบริษัทแล้วมักมีเรื่องยุ่งยากเกิดขึ้นมากมายต่างจากตอนเป็นพนักงานบริษัทหรือผู้บริหาร อย่างไรก็ตาม เมื่อประเมินข้อเสียเหล่านี้ดูแล้ว ข้อดีของการเป็นประธานบริษัทก็ยังมีมากกว่า

ข้อดีที่เหนือกว่า "ข้อเสีย 3 ประการ" คือ "การได้เรียนรู้เรื่องการบริหารธุรกิจ" ซึ่งผมจะกล่าวถึงรายละเอียดต่อไป